

EESTI
ABIPOLITSEINIKE
KOGU

2023-2028

ARENGUKAVA

RAAMISTIK

LOOMISPROTSESS

Arengekava raamistik koostati koostöös abipolitseinike, Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveametiga ning teiste partneritega mitmete arutelude käigus. Protsessis osales perioodil september 2021 kuni detsember 2022 üle 100 inimese.

Kaasamise ja arengukava koostamise protsessis toetasid Eesti Abipolitseinike Kogu strateegilise juhtimise konsultandid DD StratLabist.

Fotod: Illimar Reinbusch, Reelika Riimand

Ikoonid: Flaticon

“Abipolitseinike panus siseturvalisusesse on tõesti väga suur nii töötundide kui ka sisu osas.”

Siseminister
Lauri Läänemets

EESTI
ABIPOLITSEINIKE
KOGU

DD STRATLAB

Politsei- ja Piirivalveamet

SISEMINISTEERIUM

SISSEJUHATUS

FOTO: Reelika Riimand/ PPA

Eesti Abipolitseinike Kogu (edaspidi EAPK või Kogu) on 2011. aastal loodud iseseisev mittetulundusühing, mille eesmärgiks on ühendada Eesti Vabariigis tegutsevad abipolitseinikud ühise organisatsiooni alla ning tagada seeläbi abipolitseinike töös ühtne areng, kvaliteet, omavaheline kogemuste jagamine ja infovahetus. EAPK on varasemalt panustanud abipolitseinike arengusse mitmesuguste tegevustega, kuid abipolitseinike töö arengusse mõjusamaks panustamiseks on Kogul vaja määratleda **enda strateegiline roll** abipolitseinike süsteemi toetamises.

EAPK partnerite Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi PPA) ning ka abipolitseinike **ootused** Kogule on olla abipolitseinike arvamuste ja seisukohtade koondaja ja esindaja õigusloomes, omada ülevaadet abipolitseinike olukorrast erinevates piirkondades ning toetada abipolitseinike maine arengut ja usaldusväärsust.

Käesolev dokument mõtestab lahti ja sõnastab suunad, kuidas peaks Kogu arenema nende rollide kandmiseks.

“Inimesed on enamasti veendunud, et peaksid ise aktiivselt osalema omaenda ja kodukoha turvalisuse tagamisel.”

Siseturvalisuse arengukava 2020-2030

Millest lähtume

KAASAMINE

EAPK kaasab abipolitseinikke üle-eestiliselt, kaardistades nende arvamused ning sõnastades need selgeteks seisukohtadeks.

ESINDAMINE

EAPK esindab ja seisab abipolitseinike huvide eest asjatundlikult, objektiivselt ja sõltumatult.

KOOSTÖÖ

EAPK tegutseb koos Siseministeeriumi, PPA, teiste partnerite ja abipolitseinikega ühise eesmärgi nimel: et elu Eestis oleks turvaline. Edukas koostöö põhineb usaldusel.

VÄÄRTUSTAMINE

Abipolitseinikke usaldatakse, kutseliste politseinike jaoks on nad kolleegid. Ühiskond märkab ja teab, millise panuse abipolitseinikud annavad.

Seisame abipolitseinike eest, et võimestada neid kandma oma rolli siseturvalisuse tagamisel.

Mida see tähendab?

EAPK on abipolitseinike esindusorganisatsioon, mille ülesandeks on selgitada välja abipolitseinike süsteemi täiustamist vajavad kohad ning toetada PPA-d ja Siseministeeriumit lahenduste leidmisel, pakkudes koos abipolitseinikega välja **süsteemseid** lahendusi. Tegevuse eesmärk on aidata veel edukamalt täita abipolitseinike rolli siseturvalisuse tagamisel.

Kogu on **partneriks** PPA-le ja Siseministeeriumile abipolitseinikke toetava süsteemi arendamisel ning nende rolli väärtustamise tõstmisel.

**“...et elanike panus
omaenda kodukoha
turvalisusesse ja
kaasatus
siseturvalisuse
tagamise suureneks.”**

Siseturvalisuse
arengukava
2020-2030

Abipolitseinikud on ühiskonnas väärtustatud turvalisuse kandjad.

Mida see tähendab?

Abipolitseinikud saavad oma **kogukonnas** ning laiemalt Eesti **ühiskonnas** panustada siseturvalisuse loomisesse, kui nende tegevus on väärtustatud ning tugisüsteemid seda sujuvalt võimaldavad – ettevalmistus on mitmekesine ja rohkem vajadustele vastav, abipolitseinikke kaasatakse vastavalt võimetele eri tüüpi tegevustesse ja täiendkoolitustele, tegevuseks on alati olemas vajalik varustus ja toetus ning koostöö kõigi süsteemi osapooltega on konstruktiivne. EAPK **tegutseb** koos PPA, Siseministeeriumi ja partneritega just sellise visiooni nimel.

Oluline osa visioonist on ka see, et abipolitseinike tegevus oleks laiemalt ühiskonnas **mõistetud** ja **hinnatud** ning seda nii kohalikes kogukondades kui ka üleriigiliselt.

Abipolitseinike roll Eesti siseturvalisuse toetamisel

ABIPOLITSEINIK

EESTI ABIPOLITSEINIKE KOGU

HETKEOLUKORD JA OOTUSED

PPA strateegia aastani 2030 ja siseturvalisuse arengukava 2020-2030 näevad abipolitseiniku rollina olla **kodukoha turvalisuse eestkõneleja**, kes panustab üldisesse eesmärki luua kodanikes endis tahet ja vastutustunnet panustada kodukoha turvalisusesse. EAPK arengukava aruteludes nägid abipolitseinikud, et selle rolli täitmiseks **ei ole abipolitseinike tegevus veel piisavalt väärtustatud**.

Selle saavutamiseks saab tegutseda abipolitseinike mainekujundusega ja teadlikkuse tõstmisega nende rollist ühiskonnas. Igapäevaselt on abipolitseinike sõnul olulisim see, kuidas abipolitseiniku töö korraldus, tingimused ja tugisüsteemid peegeldavad nende väärtustatust. Sama oluline on **abipolitseinike rühmajuhtide väärtustamine**, mis võimaldab neil omakorda abipolitseinikke rohkem toetada.

Olulisena nähti ka, et tänasega võrreldes võiks seadustega laiendada **teenuste hulka, kuhu abipolitseinikke kaasatakse** ning abipolitseinike õiguseid teenustes, kuhu neid juba kaastakse. EAPK saab selleks vajalike seaduste muutmise protsessides olla abipolitseinike seisukohtade koguja ja esindaja.

Peeti oluliseks, et **uue abipolitseiniku sisseelamise protsess** ei ole veel igas piirkonnas sama läbimõeldud ja sujuv. Uue abipolitseiniku sisseelamisel saab EAPK ka omalt poolt panustada olemasolevasse mentorlussüsteemi, et esimestel kuudel saaksid mured ja küsimused kiiresti lahendatud. Lisati, et uutele abipolitseinikele tuleks Kogu rohkem tutvustada.

Jooksvate murede ja küsimuste lahendamiseks ning tavapärase tööülesannete täitmiseks on PPA-s olemas kindlad ja hästi toimivad struktuurid. Leiti, et EAPK saaks abiks olla süsteemsete kitsaskohtade kaardistamisel, millele koostöös erinevate piirkondade abipolitseinikega lahendusettepanekuid teha. Abipolitseinikele oli oluline, et luuakse ka võimalusi saada õigusabi ja psühholoogilist tuge.

Motivatsiooni hoidmiseks on PPA-l loodud erinevaid võimalusi, kuid leiti, et EAPK saab täiendavalt aidata motivatsiooni tõsta.

Oskuste ja teadmiste arendamiseks pakub PPA koostöös Sisekaitseakadeemiaga erinevaid koolitusi. EAPK-lt oodatakse silmaringi laiendavate täienduskoolituste korraldamist, kus abipolitseinikud saavad üle-eestiliselt ka veebi teel osaleda.

FOTO: Illimar Reinbusch

Varustuse ja vahendite probleemid saavad abipolitseinikel üldiselt lahendatud, kuid EAPK saab kaasa aidata süsteemsematele probleemidele lahenduste leidmisel ja sellega abipolitseinike motivatsiooni hoidmisesse panustada.

Vaimse ja füüsilise tervise hoidmiseks vajavad abipolitseinikud piisavalt sportimisvõimalusi, võimalust saada psühholoogilist abi jne. Selleks on võimalik leida ja sõlmida koostöökokkuleppeid väliste teenuspakkujatega.

FOOKUSED

EAPK arendamisel

EAPK liikmeteks on abipolitseinikud, kes soovivad kaasa mõelda laiemalt sisejulgeoleku ja abipolitseinike tugisüsteemide arendamises. Loo me selleks alalise volikogu ja ajutisi teemapõhiseid töögrupe.

01

SISUKAM
KAASAMINE

HUVIKAITSE
PROFESSIONAALSUS

EAPK arendab välja võimekuse pidevalt kaardistada abipolitseinike tegutsemist üle Eesti ning seista selle eest, et abipolitseinikel oleks hea oma rolle täita (sh abipolitseinike rolli väärtustamise kaudu ühiskonnas).

02

FOOKUSED

Valdkonna arendamisel

MILLESSE EAPK PANUSTAB PARTNERINA

Et iga abipolitseinik saaks anda endast maksimaalse, peavad tugisüsteemid (sh tunnustamine) ka seda võimaldama.

03

ABIPOLITSEINIKE JA NENDE
KAASAJATE VÄÄRTUSTAMINE

ABIPOLITSEINIKE
MAINEKUJUNDUS

Et üha rohkem inimesi sooviks anda oma panuse sise-turvalisusesse, tuleb tõsta üldsuse teadlikkust vabatahtlikuna tegutsemise võimalustest ja abipolitseiniku rollist.

04

FOOKUS 1. Huvikaitse professionaalsus

Probleem: selleks, et tagada abipolitseinike süsteemi **pidev areng**, on tarvis pidevat põhjalikku sisendite kogumist ja **analüüsi**. Selle põhjal saab leida üles kõige suurema positiivse mõjuga muudatuskohad ning neid omakorda selgelt ja veenvalt teistele osapooltele **selgitada**.

Peamine lahendus: EAPK arendab organisatsioonis välja **süsteemid ja tegevused** pidevaks abipolitseinike tugisüsteemi olukorra kaardistamiseks, analüüsiks ning seisukohtade formuleerimiseks. Lisaks arendatakse strateegilise kommunikatsiooni **võimekust** nii koostööpartnerite suunal kui ka laiemas avalikkuses, et toetada abipolitseinike töö **väärtustamist** ühiskonnas.

FOOKUS 2. Sisukam kaasamine esindamises

Probleem: EAPK teadlikkus abipolitseinikuna tegutsemise väljakutsetest ei ole täna **piisavalt süsteemne** ja esinduslik ning seetõttu pole alati olemas head ülevaadet võimalikest arengukohtadest.

Peamine lahendus: EAPK hakkab varasemast süsteemsemalt kaasama laiematest arengutest **huvitatud abipolitseinikke** EAPK esindamisega seotud tegevustesse. Selleks luuakse piirkondi esindav alaline **volikogu**, kelle pädevuses saab olema EAPK ametlike seisukohtade ettevalmistamine. Lisaks luuakse ajutisi töörühmasid, mis asuvad tööle suuremate teemade põhjalikuma analüüsi ning arendusettepanekute väljatöötamisega.

FOOKUS 3. Abipolitseinike mainekujundus

Probleem: Siseturvalisuse arengukava 2020-2030 näeb ette, et abipolitseinikud koos teiste siseturvalisuse vabatahtlikega panustaksid kodukohas ennetava ja turvalise elukeskkonna kujundamisse. Selle eelduseks on, et vabatahtlike arv igas piirkonnas suureneks.

Peamine lahendus: tutvustada laiemate kommunikatsioonikampaaniate ja sihistatud tegevustega abipolitseinikuna tegutsemise võimalusi, abipolitseiniku rolli ning abipolitseinike värbamisprotsessi. EAPK panustab selleks partnerina PPA tegevustesse ning kavandab iseseisvalt väiksemaid tegevusi.

FOOKUS 4. Abipolitseinike ja nende kaasajate väärtustamine

Probleem: oluline on, et need, kes panustavad kas vabatahtlikuna või politseiametnikuna, saaksid seda teha võimalikult toetavas keskkonnas nii praktilisel tasandil kui ka ühiskonna psühholoogilise toe mõttes.

Peamine lahendus: EAPK tegutseb selle nimel, et meedias ilmuks piisavalt tihti positiivset kajastust abipolitseinike ning neid toetavate ametnike tegevusest. Oluline on jätkata ka erinevate tunnustustegevuste ja motiveerivate ürituste korraldamisega.

